

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

AZ E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári és szent-ágothai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Csergepiacz 148 sz., I. emelet, hol a szerkesztő naponként 4—5 óra között található.

Nagy-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Horváth László társszerkesztőhöz Segesvárra, Kis-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Gyönyössy István társszerkesztőhöz Dicső-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓ-HIVATAL

Alexi könyvnyomdája, Színház-utca 95. szám, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyílt-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben házhöz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő. Nyílttéri közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVÉTELNEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest, Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus, Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosses Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetés irodájában.

Előfizetési felhívás.

F. évi július hó 1-ével lapunkra új (július 1-től október 1-ig terjedő) előfizetést nyitunk. Lapunk az eddigi irányban haladva, továbbra is első sorban Erdély keleti végvidékeinek érdekeit fogja képviselni és előmozdítani. E mellett azonban tájékoztatni fogjuk t. olvasóinkat úgy a hazai, mint a külföldi politika legfontosabb kérdései felől; hozni fogjuk továbbra is a helyi érdekű és a nagyvilági legujabb híreket; közgazdasági rovatunkban kizárólag városunk és vidékünk gazdasági, kereskedelmi, ipari és forgalmi viszonyaival foglalkozunk; végül kiváló gondot fordítunk tárczáinkra, melybe csakis irodalmi színvonalon álló, érdekes és szórakoztató közleményeket veszünk fel.

Ajánljuk lapunkat a t. olvasóközönség szíves figyelmébe és hazafias pártfogásába és kérjük az előfizetésnek idején való megújítását, nehogy a lap szétküldésében késedelem álljon be.

Együttal kérjük azon t. előfizetőinket, kik a folyó negyedévre az előfizetési díjjal még hátralékban vannak, szíveskedjenek azt lapunk kiadóhivatalába mielőbb beküldeni.

Hazafias tisztelettel

Brassó, 1890. június havában

A „Brassó” szerkesztősége és kiadóhivatala.

A brassói kereskedelmi és iparkamara jelentése.

(I.) E napokban jelent meg a brassói kereskedelmi- és iparkamara ez évi jelentése, mely általában a kamarakerület, első sorban pedig Brassó városa és környéke közgazdasági viszonyainak híi tükrö. E kiváló érdekénél fogva nem mulaszthatjuk el, azt t. olvasóinkkal — legalább főbb vonásaiban — megismertetni.

A jelentés Jekelius Jenő, az iparkamara lelkes titkára tollából folyik s oly szakavatottsággal és ügyszeretettel van írva, hogy

— ha terünk engedné — legszívesebben a maga teljes egészében közölnők. Pedig a kép, mely a jelentés áttanulmányozása után lelkünkbe vésődik, korántsem öröndetes, sőt ellenkezőleg komoly gondolkodóba ejtenek azok a komor színek, melyekkel a jelentés közgazdasági helyzetünket ecseteli. Annál kevésbé szabad előle elzárkózunk, mert önön javunk kívánja, hogy megismerjük közgazdasági életünk utvesztőit s a multakon okulva, vállvetve igyekezzünk megmenteni, a mit még nem késő.

A jelentésből mindenek előtt meggyőződünk, hogy a kedvezőtlen kereskedelem-politikai helyzet ólomsúlylyal nehezedik iparvállalataink legnagyobb részére. Iparunk a romániai vámháboru bekövetkezése óta teljesen szétzúllott; az üzem korlátozása, sőt egyesek teljes abbahagyása, a kivándorlás és általános elszegényedés ijesztő mérveket kezd ölteni. Nem is lehet ez másképp, ha meggondoljuk, hogy Románia volt azelőtt iparunk legfőbb támasza, a mennyiben kivitelünk csaknem kizárólag feléje irányult. A megsemmisítő nyugati verseny talán már rég elsöpörte volna iparunkat, ha földrajzi helyzetünk s a román vevők sajátos ízlése — mely sehol sem talált oly teljes kielégítésre, mint épen nálunk — nem jött volna iparunk segítségére. Most mindez megszűnt.

Mig 1883-ban 526.096 métermázsza 12,013.227 frt. értékű iparterméket szállított Magyarországra Romániába, addig 1888-ban már csak 313.457 m. mázsát 5,779.868 frt értékben, sőt 1889 első felében, mindössze 129.208 m.-mázsát 2,704.482 frt értékben.

Ezek mindenesetre megdöbbentő adatok, főképp, ha meggondoljuk, hogy az előbbi években kiszállított iparcikkek legnagyobb részét kerületünk szolgáltatta. Még sajnálatosabb azonban, hogy ily jelentékeny mennyiségű ipartermékeinknek más alkalmas piacot sem sikerült biztosítani.

Igaz, hogy az állami szállítások decentralisatiója iránt évekig folytatott harc szerencsés véget ért, a mennyiben a kereskedelem-ügyi miniszter szívós erélye kivívta, hogy az 1891-ben szállítandó bőrneműek negyedrésze

a kisipar által fedezendő; az összesen szállítandó 34.000 honvédbakancsból azonban csak egy csekély töredék jut reánk s e munka csupán ideig-óráig tartó segítséget nyújt. Másrészt a honvédség posztó-szükségletének folytonos összpontosítása, úgy látszik, mindenkorra elvette reményünket, hogy posztóiparunk is részesüljön benne.

Bőr- és posztóneműink a nyugati piacokon nem tudják lábukat megvetni, egyrészt mert távol esvén azoktól, nem bírják meg a drága szállítást, másrészt, mert áruink sem a külföldi finomabb, sem a selejtesebb gyártmányokkal nem állják meg a versenyt, a finomabakkal nem, mert azoknál — üzemünk fejletlenségénél fogva — silányabbak, a selejtesebbekkel sem, mert a külföldi hasonló fajtájú gyártmányoknál sokkal jobbak, előállításuk ilyképp többbe kerül mint amazoké s így hasonló alacsony árban — veszteség nélkül — nem adhatjuk.

Iparcikkeink értékesítésének viszonyai tehát a külföldön nagyon kedvezőtlenek s a belföldi forgalom is lanyha, mert a lakosság zömének fogyasztóereje — az általános elszegényedés következtében — aláhanyatlott.

A dolgok ilyen állása szomorú kilátást nyújt a jövőre nézve, ha csak hazánk másik fele nem jó segítségünkre s nem megy át a nemzet köztudatába, hogy e végvidéki ipar pártolása nemcsak hazafiui kötelesség, hanem az észszerűség követelménye is; mert hiszen ha a végvidékek iparát megóvjuk az elzúllástól, önmagunknak mentettük meg azt, — mig ha a mesterek kivándorolnak s a határon túl kedvezőbb föltételek mellett folytatván mesteriségüket, az ottani szükségletet fedezik, úgy mi honn maradottak, károsodunk mellette.

Az élénkebb belföldi forgalom elengedhetetlen kelléke azonban a szállítási díjak csökkentése s noha hálával ismerjük el, hogy e tekintetben már is sok kedvezményben részesültünk, sajátlagos földrajzi helyzetünknek fogva, még messzebb menő engedményekre vagyunk utalva.

Fentebb láttuk, mily rohamosan hanyatlott a vámháboru óta áru kivitelünk; sajnos, hogy hasonló arányban csappant meg a Romá-

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

A bérkocsi.

Corbin elbeszélése. A „Brassó” számára átdolgozta

Dr. Boros Gábor.

(Folytatás.)

A mint Pascal Krisztina élettelen testével magára maradt, azonnal felfogta szerencsétlenségét egész nagyságában. Mindenét veszítette. Ez a borzasztó valóság. És még ott sem volt, hogy fölfogja utolsó sóhaját... De hát hol volt ő?... És ezzel új irány vettek gondolatai... Kétségtelen csak az, hogy ott ült a bérkocsiban?... De miért? Honnan jött? Gyanuja megint előtérbe lépett. Hiszen azt mondta neki, hogy olvasva várja őt haza... és mégis eltávozott hazulról, csak kevéssel érkezett előbb a kitűzött időnél! Minő titok rejlik itt? Talán csalás? A borzasztó gondolatok egész világa tornyosult össze előtte. A féltékenység kegyetlenül marcangolta szívét. Azt kérdezte magától, vajjon nem kisebb szerencsétlenség-e reá nézve a rögtöni halál, mint a gyanított bűnös hűtlenség. Aztán szégyelte könnyelműségét, hogy e perczben is erőt vett rajta e föltevés. Kutatni fog, megkérdi cselédeit. Majd kitud mindent...

E perczben illetéktelenül koczogott valaki az ajtón s Justin azt kérde kívülről:

— A bérkocsi kérdezteti, eltávozhatik-e, vagy még szükség van reá?

— Hozza ide a salonba s ügyeljen addig a lovakra.

A kocsi belépett, zavartan forgatta kezében kalapját.

— Feleljen őszintén, tartózkodás nélkül kérdéseimre — szól az orvos szigorú hangon. — Hol bérelte ki e hölgy az ön kocsiját?

— A Hauszmann-boulevardon, szemben a „Printemps” raktárával.

— Mikor?

— Tizenegy óra tájban.

— Egyedül volt-e?

— Egy uraság volt vele, a ki utamban megállított.

Pascal érezte, hogy szíve összeszorul. Szünet után akadozva folytatá:

— Milyen külsejű uraság? Láttá-e arcvonásait?

— Nem, nem láthattam; magas galléru köpenyt viselt s kalapját mélyen szemébe huzta. Csak annyit mondhatok, hogy magas termetű.

— Láttá-e, mikor elváltak?

— Igen! A férfi nyakát átölelte karjaival s ismételtlen megcsókolta. Gondoltam magamban: Ördög adta, a kicsike nem igen kéreti magát.

— Elég, elég. Ime itt van két louis fáradtságért. Ha kérdezni fogják, azt mondja, hogy én és e nő egyszerre ültünk kocsijába.

— Igen, értem... néma leszek, mint a sir.

S nehézkesen kiezammogott, nagyon is elégedetten a nem remélt keresményével.

Pascal csöngtetett a szobalánynak.

— Nem tudja-e, Julie, miért változtatta meg szándékát urnője, holott ma este nem akart kimenni.

— Alig egy negyedórával nagyságod távozása után levelet hoztak az asszonyságnak. Elolvastván a levelet, köpenyét, muffját kérte s Justinnal kocsit hozatott.

— Megmondta-e, hova megy?

— Meg; anyjához, Dumarais asszonyhoz.

— Gondolja, hogy talán Dumarais asszony komolyan megbetegedett s azért hívatta leányát?

— Azt nem tudom, nagyságos uram, de aligha. Asszonyomnak igen jó kedve volt, miután a levelet elolvasta.

— S mi lett a levéllel?

— Asszonyom a kályhába dobta.

niából való behozatal is, mert míg 1883-ban 1,658.418 m.-mázsa áru 32,207.135 frt. értékben került Magyarországra, addig 1888-ban már csak 242.352 m.-mázsa jött be 2,838.502 frt. értékben s 1889 első felében csupán 98.242 m.-mázsa 1,349.155 frt. értékben.

Összehasonlítván a behozatal adatait a kivitellel, valaki arra a következtetésre juthatna, hogy ime a vámháboru óta Magyarország kereskedelmi mérlege javult, a mennyiben tevőlegessé vált! Ám tudnunk kell, hogy a Romániából behozott áru csaknem kivétel nélkül nyers anyag, melyre végvidékünk lakosságának s iparának ép annyira szüksége van, mint kész cikkek kivitelére. E nyers anyag olcsósága — s alkalmatosságánál fogva iparunknak inkább megfelel a belföldinél, s mikor ezt egy csapásra nélkülöznie kellett, beláthatlan zavar és nagy veszteség járt nyomában. Nevezetesen a romániai (u. n. czigája) gyapju behozatala posztóinkra nézve nagyon fontos, nemcsak mert bizonyos posztónemekhez és a hosszuszőrű pokrócz (cserge) készítéséhez ez az egyedül alkalmas nyers anyag, hanem mert az oroszországi s bulgáriai czigájagyapju — minden szállítási kedvezmény dacára is — többbe kerül. Romániai buzára s kukoriczára mű- s gőzmalmainknak és szeszgyárainknak van szükségük s mivel ezek behozatala — a felhagott vám miatt — ma csaknem lehetetlen, nevezett gyárak és malmok a belföldön drágábban kénytelenek vásárolni s az árukelet elégtelensége mellett vesztességgel dolgoznak. A magas vám a kukoricza-darával élő szegény néposztályt is sújtja, mert Erdély nem termel annyit, mennyit a lakosság fogyaszt s így a nagy vámdaczára is 1889-ben 75.875 m.-mázsa kukoriczát kelle behoznunk a terület vámjain keresztül.

My.

Belföld.

A magyar delegáció f. hó 23-án tartott nyilvános ülésében tárgyalta a külügyminiszterium jövő évi költségvetését. Oly gyorsan és oly simán, mint ez alkalommal, a magyar delegáció plenuma még nem esett át ezen tárgyalásokon. Alig két órai időt vett igénybe a költségvetés általános és részletes tárgyalása, melynek eredményeképpen a delegáció az albizottság jelentését tudomásul vévén, a költségvetés minden egyes tételét változatlanul megszavazta és a külügyminiszterrel szemben bizalmának adott kifejezést. — Horváth Gyula ugyan hosszabb beszédben azon nézetének és óhajának adott kifejezést, hogy a külügyi politika fejtegetése nem annyira az albizottságban, mint inkább a plenumban történjék s ezzel kapcsolatban Szerbia- és Bulgáriához való viszonyunkról behatóan meg is emlékezett: mindamellett ő is meglepéssel vette tudomásul a külügyminiszter keleti politikáját.

A hadügyi albizottság jelentése csak a mai teljes ülésben kerül tárgyalásra és az ez iránt hozott

határozatok harmadik felolvasása holnap fog megtörténni. A két delegáció között szokásos üzenetváltások szintén holnap fognak eszközöltetni s föltéve, hogy különbségek nem forognak fenn, a delegációk utolsó üléseiket előreláthatólag szombaton fogják megtarthatni.

A „Nemzet“ azon nézetben van, hogy a két delegáció határozatai között nem lesznek különbségek. Véleménye szerint ugyanis a magyar delegáció hadügyi albizottsága a vasuti étkelési állomások berendezésére előirányzott 150,000 frtot ép úgy, mint az osztrák delegáció, szintén első részletként szavazta meg. Csak az albizottsági jelentésben történik utalás arra, hogy a hadügyi kormányzat — minthogy ez lehetségesnek látszik — a berendezéseket 300,000 forintnál olcsóbban szerezzék be.

Más budapesti lapok ellenben úgy interpretálják a dolgot, hogy a magyar delegáció — eltérőleg az osztráktól — a kérdéses 150,000 frtot nem mint a kért 300,000 frt első részletét, hanem mint egyszerű mindenkorra szóló végleges összeget fogja megszavazni. Ha ezen utóbbi eset történik meg, úgy a két delegáció határozatai között különbségek lévnén, az üzenetváltások hosszabb időt fognak igénybe venni, mi által a delegációk befejezése esetleg egy-két nappal későbbben történik meg.

Külföld.

A német-angol egyezmény még mindig foglalkoztatja Európa közvéleményét s első sorban az érdekelt angol és német népet. Most újra szemlélhetjük ugyanazt a látványt, melynek a német-cseh kiegyezéskor voltunk tanúi: a milyen egyhangú lelkesedéssel fogadták az egyezmény első hírét úgy az angolok, mint a németek, épen oly kelletlen érzés fogta el őket utólag, midőn a megegyezés egyes pontjaival behatóbban ismerkedtek meg. Vajjon azt következtessük-e e jelenségből, hogy az egyezmény nem lesz realizálható, vagy csak az egyező felek kárára? Azt hisszük, hogy az első pillanat öröme s a később beállott kelletlen érzés ez esetben épen azt bizonyítja, hogy az egyezmény igen szerencsés alapon nyugszik. Az első pillanatban az angol is, a német is inkább azt nézte, miben nyereségét látja, mire régóta vágyódott, a mi persze nem akadályozta meg később abban, hogy annak értékét is szemügyre vegye, a mit felad s csak sajnálkozva ad fel. Angolországra nézve Witu- és Somali-ország birtoka rendkívül nagybecsű, mert egyetlen urává teszi a Nilus-források vidékének s az Egyiptommal délről határos területnek. Ez nemcsak egyiptomi állását erősíti, hanem megkönnyíti az Aethiópiában elvesztett területek visszaszerzését. Zanzibar pedig egyelőre legalább egész keleti Afrika legfontosabb pontja nemcsak kereskedelmi, hanem katonai tekintetben is. De a németek sem nyertek kevesebbet. Az a partvidék, melyet Zanzibar szigetjével szemben kaptak, s a birtokuk nyugati határát képező tavak partvidéke alkalmas, módot nyújt gyarmatuk gazdasági felvirágoztatására, kereskedelmi értékesítésére. Csak rajtuk áll, azt, a mit kaptak, értékesebbé tenni, mint a mit feladtak; ez

egészen az ő energiájuktól, életrevalóságuktól függ. Igaz, hogy óriási területről mondtak le, mely az angolokra nézve felette nagy értékű; de az is igaz, hogy az az ő kezükben nem ért annyit s még legkevésbé sem volt szervezve s hogy megmaradt birtokuk még mindig akkora, hogy hosszú időn át bő terület fog szolgálhatni gyarmatosító vállalkozásuknak. A mi végre Helgolandot illeti, annak birtoka Németország hatalmi állását ép oly kevésbé fogja növelni, a milyen kevésbé apasztja Angolországét s azért Németországra nézve mégis fölülte értékes szerzemény. Az a kis, kikötő nélküli s nagyobb mértékben meg sem erősíthető sziget, mely Németország négy kiváló folyójának torkolatához oly közel, mintegy Németország kapujában fekszik, míg más hatalom kezében van, Németországnak ha nem is valami nagy veszedelme, de örökös szégyene, megalázása. A milyen csekély e sziget megszerzésénél az anyagi haszna, épen oly nagy a nemzeti, az ideális haszna.

A legfőbb nyereség, mely az angol-német egyezményből mindkét népre vár, az, hogy egy nagy nemzet bizalmát megnyerte s a veszély idején egy új barátja számíthat.

A ki meg akar győződni, hogy ez utolsó pont mekkora fontossága s az egész egyezmény a szerződő két nemzet igaz érdekeinek mennyire felel meg, azt végre még csak a francia és orosz lapok elkeseredésére figyelmeztetjük, melylyel az angolok és németek megegyezését szemlítették.

NAPI HIREK.

Udvari ebéd. Vasárnap d. u. öt órakor a budai királyi palota nagy fehér termében 83 teritékű udvari ebéd volt. A felvonulás a felső négyszögűnél történt és a vendégek a kék teremben gyülekeztek. Ő Felségén kívül jelen voltak báró Bauer hadügyminiszter, Kállay közös pénzügyminiszter, gróf Taaffe és gróf Szapáry miniszterelnökök, az osztrák és magyar delegációk elnökei és számos tagjai, továbbá a király fő- és szárnyhadsegédei stb. Valamennyi vendég egyetlen hosszú asztalnál ült, melynek közepén volt a király helye. Ebéd végeztével a kék teremben igen hosszú ideig tartó cercle volt, mely alkalommal a király a meghívott vendégek mindegyikét megszólítással tüntette ki.

Személyi hír. Elischer József kir. tanácsos, nagyszebeni tankerületi főigazgató, a tegnap délutáni gyorsvonattal városunkból elutazott.

Kinevezés. Az igazságügyi m. kir. miniszter Mika Ottokár brassói törvényszéki joggyakornokot, lapunk munkatársát, a zernesti kir. járásbíróshoz aljegyzővé nevezte ki. Gratulálunk!

Meghívó. Az Emke brassómezei választmánya f. évi június 27-én délután 2 órakor a magyar kaszinó helyiségében rendes havi ülést tart, melyre a választmányi tagokat tisztelettel meghívjuk. Brassó, 1890. június 26. Koós Ferencz elnök, Killyéni Endre jegyző.

Blaha Lujza Nagy-Szebenből, hol rendkívüli tetzés mellett lépett föl egyúháynyszor, ma délután a

— S milyen ezimet mondott az asszony, mikor kocsiába szállt?

— Justin hallotta, hogy a rue de Rochert, a hol Dumarais asszony lakik.

Igen, ez összevág. Azzal kezdte, hogy az anyjához ment... Minden bűnös asszony ilyen fogással kezd. Az anyjánál maradt talán egy órácskát, aztán találkájára sietett. Hogy is lehetne másképp kimagyarázni ezt a késői hazajövetelt? Hiszen Dumarais asszony, ki az utóbbi időben állandóan beteges, kilenczkor már lefekszik. Aztán ez a bérkocsi, a melyet a „Printemps“ előtt, messzire a rue de Rochertől bérelt ki? Aztán az a férfi, a kit nyílt utcán nem átalált összezsocolni. — Micsoda bizonyíték kellett még? Kétkelkedhetett-e tovább? Vagy talán ama balga, végtelen bizalmu férjek számát akarja szaporítani, a kik még akkor sem hiszik megcsalátásukat, mikor a bizonyítékok szembeszökők? Haragosan nézett a halottra, már-már oda akart kiáltani: „Szólj hát, ha ártatlan vagy!“

A mint oda hajolt föléje, mintha olvasni akarna e merev arcából, tekintete oda tapadt azokra a szemekre, a melyek képzeletében be voltak festve. Elővette zsebkendőjét, megnedvesítette s megtörülte azokat a szemeket: a kendő egészen megfeketedett. Ekkor látta meg a bájba fűt gyöngysort.

Mi ez? Honnan jöhetett ez az asszony így ki-kenve, ilyen különös öltözékben? Képzetele kiszínezte az egész jelenetet. Lealázó egy scena.

— Oh, a nyomorult! — kiáltá, fölemelve ökleit, mintha szét akarta volna morzsolni azt a hullát.

Mérgesen intett a szobalánynak, hogy távozzék. Magára maradt.

Megsemmisülten esett egy karszékbe s két kezébe rejtette arcát. Képtelen volt gondolatai rendbeszedésére. Néhány másodperc alatt elveszteni azt az imádott lényt, sőt a jogot is, hogy tisztelje emlékét: oly csapás, a mely képes volna szétörni a legridegebb, legerősebb szívet is.

Lehetséges-e mindez? Nem álom-e az egész? Egy pillantás a halottaságyra eléggé értésre adta, hogy borzasztó való!

A boszu is eszébe jutott. Érezte, hogy ez szét-dult szívének némi könnyebbülést nyújtana. De hát végre is, ki az a bűnös férfi? Oh, majd megtudja ő. Még egyszer alaposan kikérdezi a bérkocsist, nyomra kell jutnia. Talán anyósa is adhat némi ujjmutatást. Kikutat minden fiókot, esetleg találni fog egy levelet, egy névjegyet, vagy legalább egy nevet... csak egy nevet! Képes lett volna bármi áldozatra egyetlen névért.

Gyertyát gyújtott s lázasan kezdte meg a kutatást. Egyszerre a kis íróasztalhoz ért, a melyet neje levelezés esetében szokott használni. Gyönyörű, modern darab, ébenfából elefántcsont arabeszkekkel díszítve. Alsó része nyolecz csavaros oszlopon pihent, egyetlen, de nagy fiókkal, a melynek födele egyttal íróasztal gyanánt szolgált. A felső rész egész sereg apró fiókkal birt, a melyeket egy elzárható ajtó egészen eltakart. Igen jól ismerte e butodarabot, mert ezt adta Krisztinának nászajándéknak.

... Most is ép olyan volt az íróasztal, mint akkor, tele ezer meg ezer csecse-becsével, a melyeket elsőrendű üzletekből vásárolt össze. A nagy fiókban voltak a csipkék: bámulatos points d'Alençon, Valenciennes, egész garnitúra velencei csipkéből, a melyet olaszországi utjából hozott magával. Mellette fehér selyemmel borított dobozban a legyezők; az első — a mely állítólag Montespan asszony tulajdona volt — igen finom gyöngyházzal volt borítva, egyik felén egy szép festmény, a mely Renaud-t ábrázolta Armida kertjében; a második zöldes elefántcsontból volt, rajta szép aquarell-kép; a harmadik világossárga békateknő fehér tollakkal s Krisztina monogrammjával briliantokból. Itt volt a fehér csipke-napernyő is drága vieux saxe fogantyujával.

Gyorsvonattal érkezik városunkba és ma este az „Ingyenélők”-ben már fel is fog lépni. A mint értesülünk, a magyar kaszinó, dalárda és a tanuló ifjuság a pályaudvaron fogják várni „a nemzet csaló-gányát”. Az érdeklődés Blaháné föllépte iránt nemcsak városunkban nagy, de még a környékre is kiterjed és a jegyek — a magas árak dacára — elég jól kelnek.

Az erdélyi gazdasági egyesület f. hó 22-én Kolozsvárt megtartott közgyűlésén titkárának a tizen-négy pályázó közül Szakács Pétert, a nyitramegyei gazdasági egyesület titkárát választotta meg.

A „Székely Nemzeti Múzeum” csarnoka javára a brassói magyar dalárda által f. hó 14-én Sepsiszentgyörgyön rendezett dalestély tiszta jövedelme — mint a „Sz. N.”-ben olvassuk, 178 frt 11 krt tesz, mely összeget Deák András ur mint pénztáros Pótsa József főispán urnak már át is adott. Daláraink büszkének lehetnek ezen szép anyagi eredményre.

Amnestia. Az „Egyetértés” szerint ő Felsége a király Mária Valeria főhercegnő egybekelése alkal-mával nagyszámu megkegyelmezést fog gyakorolni. Különösen számos állami fogoly fog amnestiában részesülni.

Az első honvéd-diszörség a király egyenes pa-rancsára — mint már említettünk volt — f. hó 23-án vonult a budai, királyi palota elé. A fővárosi közön-ség ezen alkalmat felhasználva imposans módon adott kifejezést ezen tény fölötti örömének. Sok ezer ember várta mindenütt az utcákon a diszörség felvonulását és hangos éljenzésekkel s kendőlobogtatással fogadta a Paczák Kálmán százados vezénylete alatt zene-szóval felvonuló 41 emberből álló diszes csapatot.

Fegyelmi ügy. A brassói ügyvédi-kamara fe-gyelmi bírósága f. hó 23-án dr. Lemeni Branu Miklós brassói ügyvédet a brassói kir. járásbíróshoz benyújtott írásbeli beadványaiban különösen Skita Mihály járásbíróval szemben használt s az ügyvédi állást mélyen lealázó kifejezései miatt 300 frt pénz-büntetéssel sújtotta. Ezzel azonban a fentebb emli-tett conflictus korán sem nyert végbefejezést, mert ugyancsak abból kifolyólag említett ügyvéd ellen a brassói ügyvédi kamaránál még két fegyelmi per van folyamatban, nemkülönben az igazságügyminiszter rendelete folytán a helybeli fenyítő törvényszéknél rágalmozás és becsületsértés miatt bűnper is, s így valószínűleg gratulálhat magának a fiskális ur, ha ügy-védi állásának elvesztésével kimenekül a végzetes hinárból, melybe tapintatlan és a tisztesség szabá-lyaival homlok egyenest ellenkező magaviseletével ön magát belekeverte s nem kellend még ráadásul néhány havi börtönbüntetést is elszenvednie. Nagyon helye-seljük a brassói ügyvédi kamara gyors és szigorú eljárását, mert a hason elemeknek kiküszöbölése és lehetetlenné tételével csak saját testületének erkölcsi értékét fogja emelni, a bíróságot pedig a czélzatos s az ügyvéd állásához nem méltó támadásoktól a saját és a jó egyetértés érdekében megóvni.

A choléráról. A Valenciából érkezett legújabb hírek szerint Valencia tartományban tíz helységben lépett föl a cholera. Magában Valencia városában

A felső rekeszekben voltak az esti társaságokra szánt karpereczek, aranygyűrűk, tigris szemekkel vagy smaragdokkal ékesítve, porte-bonheurs mindenféle alakban, vékony lánczok medaillonnal és breloquekal; ezek mellett kék selyem tokokban brillant csillagok, a melyek diademá egyessíve, fejkül-, zsinórra fűzve nyakékül szolgálhattak. És egész sereg más tárgy: szülőinek miniatur-arcképe kicsiny arany rámban, pénztárczák, névjegyek, levélpapiros, kicsiny arany-óra châtelaïne-nel a városi használatra, egy másik fekete tokban uti czélokra, stb. stb.

Egyszerre áttekintette mindezeket a tárgyakat, föltűnt előtte Krisztina arcza a háládatosság megható kifejezésével, a melylyel azokat fogadta, s a melyek az ő szerény álmait jóval túlhaladták. Hanem mindez most nem érdekelte.

Az íróasztalban volt a kulcs. Ha elakart volna rejteni valamit, bizonyára nem hagyja ott a kulcsot. Hanem azért mégis kihuzta a nagy fiókot, felül volt egy mappa; átkutat minden lapot, kirázza az egé-szet, hogy lássa, nem hulla-e ki belőle egy névjegy, aztán ki akarja betűzni a szívó papirosra maradt betűket.

(Vége következik.)

is constataták néhány gyanus betegségi esetet. A brazíliai kormány a spanyolországi kikötőkből jövő hajók ellen vesztegzárt rendeltel.

Ezer frtos alapítvány. Az erdélyi ev. ref. egy-házkerület igazgatótanácsának a napokban tartott ülésén terjesztetett elő Hegedüs Sándor orsz. képviselőnek, a kolozsvári ev. ref. főiskola egykori növen-dékének alapítványa, melyet a collegium javára tett annak emlékeül, hogy ezelőtt 26 évvel ezen iskolá-ban tette le érettségi vizsgálatát. Ilykép akarja Hegedüs — mint ő maga is írta — visszafizetni az éveken keresztül élvezett ösztöndíjat.

T a n ü g y.

A görög nyelv pótlása.

Az orsz. közoktatási tanács mult heti ülésén állapította meg véglegesen azt a tanterv-javaslatot, a mely már a f. é. szeptemberben megnyíló új tanév-ben életbe fog lépni gymnasiumainkban a görög nyelvet nem tanulók oktatásánál. A közoktatási ta-nács tárgyalásainak alapjául egy a közoktatási mi-niszteriumban tartott enquête tervezete szolgált, melyen azonban lényeges módosítások történtek.

A tantervjavaslat a következő előirányzatot ál-lapítja meg a görög nyelv pótlására.

V. oszt. a) Bővebb szemelvények a magyar prózairókból: pl. Kármán, Kazinczy és Berzsenyi (le-velek), Kölcsey, Salamon F. Lyrai szemelvények a classikus iskolához tartozó költők műveiből (főleg Berzsenyi).

b) Olvasmányok Thukydides-ből (magyarul), Görög államrégiségek.

c) Rajz. Stilizált levelek és virágok, ó- s közép-kori síkdiszitmények rajzolása.

VI. oszt. a) Bővebb szemelvények a régibb szó-noki és történeti irodalomból: pl. Mindszenti, Páz-mány, Zrinyi, Bethlen, Szalárdi, Cserei, Apor, Faludi, Mikes.

b) Az Ilias és Odyssea (magyarul). Görög hit-életi és magánrégiségek. A görög művészet.

c) Rajz. Renaissance-diszitmények rajzolása.

VII. oszt. a) Bővebb olvasmányok régibb köl-tőinkből: pl. Balassa, Zrinyi, Gyöngyösi, Csokonai, Kisfaludy S.

b) Aischylos, Sophocles, Euripides egy-egy drá-mája (magyarul), görög irodalomtörténet (költészet).

c) Diszitményi rajz, architectonicus ismerteté-sekkel. Az ábrázoló geometriából a térelemek de-rékszögű ábrázolása.

VIII. oszt. a) Újabb prózairodalmunk képviselői: pl. Széchenyi, Wesselényi, Kölcsei, Eötvös, Kemény olvastatása.

b) Szemelvények Platon-ból és Aristotelesből (magyarul), görög irodalomtörténet (próza).

c) Rajz. Emberi fejek, majd egész alakok raj-zolása. Az ábrázoló geometriából a szögletes és göm-bölyű testek ábrázolása.

Miként e vázlatos tantervjavaslat mutatja, az előkészületek megtörténtek az 1883. XXX. t. cz. módosításának gyors életbeléptetésére, melynek sikere iránt laicus és szakkörökben igen természetesen nagy az érdeklődés.

A brassói m. kir. állami leány- és elemi iskolák 1889—90-ik évi értesítője megjelent. A gondnokság megbízásából szerkesztette Orbán Ferencz igazgató. A 62 oldalra terjedő, gon-dosan szerkesztett értesítő élén „Az ének és zene fontossága a nőnevelésben” czimmal, Stark Vilmos tanító tollából egy ügyes értekezés áll, melyben szerző kifejti, hogy mily nagy fontos-sága van az ének- és zenetanításnak a nőnevelés-ben; kimutatja, hogy mily nemesítőleg hatnak ének és zene a gyermek kedélyére és hogy mily jótéte-mény ezeknek tudása az élet mindenféle keservei kö-zött. Így végzi be értekezését: „Ének és zene imád-ság, mely égbe emel. Imádkozzanak növendékeink az ének és zene nyelvén is! Az Ég szeretettel hall-gatja meg őket és válaszolni fog: kedves derült ér-zeteket küld nekik az élet fájdalmai közé — vi-gasztalásul.”

A lefolyt évben az iskolákban feltűnőbb külső változások nem fordultak elő. Koós Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő dr. Otróban gondnoksági el-nök, Radányi József és Molnár János gondnoksági

tagok több ízben meglátogatták az intézeteket. A szegényebb sorsu tanulók, mint eddig, ez évben is több oldalról jelentékeny segélyezésben részesültek. Az iskolai takarékpénztárt az elemi iskolákban az osztályvezetők, a polgári leányiskolában Förderné Solymosi Anna tanítónő kezelték.

A belvárosi elemi fiúiskolába az év elején be-iratott 201, kilépett 15, az év végén maradt 186 tanuló. A belvárosi elemi leányiskolába beiratott 194, kilépett 18, maradt 176 tanuló. A bolonyai vegyes iskolába be-iratott 170, kilépett 21, meghalt 1, az év végén ma-radt 148 tanuló. A polgári leányiskolába beiratott 124, kilépett 10, az év végén maradt 114 tanuló.

A tanítói könyvtár ez évi gyarapodása 155 kö-tet; az ifjusági könyvtár 15 művel szaporodott; míg a szertárak állapotában változás nem történt.

T á v i r a t o k.

Budapest, junius 25. A szászhermányi választókerületnek magyar és szász tagokból álló küldöttsége tisztelettel ma gróf Bethlen András földmívelésügyi miniszternél, felajánlva neki a választókerület összes választói nevében párt- és nemzetiség különbség nél-kül a képviselő-jelöltséget. A miniszter megköszönve a bizalmat a neki felajánlott képviselő-jelöltséget elfogadta, kijelentvén, hogy ez újabb kapcsolatot fog képezni kö-zötte és szeretett Brassó vármegyéje között. Gróf Bethlen a küldöttség tagjainak tiszte-letére délután a Margitsziget vendéglőjében ebédet adott.

N y i l t t é r. *)

A kőmives ipartársulat

— mint már jelezve is volt — f. hó 29-én d. e. 10 órakor fogja megtartani

zászlófelavatási ünnepélyét

a Nro. 1 nagytermében. A felavatási ünnepélyt ma-jális követi a katonai zenekarral a „Pap kut”-jánál és ha az idő nem kedvezend, a mulatság a Nro. 1 nagy termében fog megtartatni, aznap délután. Az ünnepélyre, valamint a majálisra is megjelenni a kö-zönség ezen az uton is tisztelettel meghivatik.

(203) 1—2

Az elnökség.

*) Ezen rovat alatt megjelenő közleményeknek sem alakja-, sem tartalmáért felelősséget nem vállal a szerk.

Vonatindulások. a) Budapest felé: vegyes vonat reg. 4 óra; gyorsvonat délután 2 óra 43 perc-zkor; személyvonat este 10 óra 32 perczkor, b. Bu-karest felé: személyvonat 5 óra 30 perczkor reg-gel; gyorsvo nat d. u. 2 óra 33 perczkor; vegyesvonat 9 ó. 48 perczkor d. e. Vonatérkezések a) Budape st felől: személyvonat reggel 5 óra 20 perczkor; gyors-vonat d. u. 2 óra 23 perczkor; vegyes vonat este 10 óra 31 perczkor; b) Bukaret felől; gyors-vonat d. u. 2 óra 13 perczkor; személyvonat 10 óra 5 perczkor este; vegyes vonat 5 óra 50 perczkor délután; pénteken reggel 7 óra 23 perczkor külön-vonat érkezik Predeárlól.

Brassói piaczi árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. junius hó 26. án.

Román papírpénz à 20 frank	9-26	vétel 9-28	eladás
„ ezüstpénz à 20 „	9-22	„ 9-26	„
Napoleon d'or (aranypénz) . .	9-28	„ 9-32	„
Török lira	10-53	„ 10-58	„
Arany	5-48	„ 5-52	„
Orosz papírrubel	1-33	„ 1-34	„

Társszerkesztők:

Nagy-Küküllő megye részéről: Horváth László (Segesvár.)
Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyössi István (D.-Szt.-Márton)
Felelős szerkesztő: Kis-Tétényi Walther Béla.
Laptulajdonos: Harmath Lajos.
Kiadó: Alexi könyvnyomdája.

HIRDETMÉNYEK.

24.—1890. sz.

Brassó vármegye központi választmányától.

Hirdetmény.

Az 1876. évi XVIII. t. cz. értelmében Brassó vármegye központi választmánya részéről ezennel közhirrre tétetik, miszerint az országgyűlési választók ideiglenes névjegyzékei az ezen központi választmány alatt álló két választókerületben ez évre összeállítván, a 2 választókerület összes választóinak ideiglenes névjegyzéke a központi választmány elnöke irodái helyiségében, az egyes községek választóinak ideiglenes névjegyzéke pedig a megye minden egyes községének irodái helyiségeiben f. é. július hó 5-étől ugyanazon hó 25-éig közszemlére ki fognak tétetni, mely névjegyzékeket a fenn kitűzött napokon reggeli 8 órától déli 12 óráig a községi előljáróság egy tagjának jelenlétében mindenki megtekintheti és délután 3—6 óráig lemásolhatja.

A névjegyzékek ellen saját személyét illetőleg bárki felszólalhat.

Ezenkívül mindenkinek jogában áll, azon választó kerületben, melyhez tartozó valamely község névjegyzékében felvétel, bármely jogtalan fekvés vagy kihagyás miatt a névjegyzék ellen felszólalni.

A felszólalásokat mindenki megtekintheti és jogosítva van, azokra észrevételeket tenni.

A felszólalások írásban adandók be és egy beadványba több egyénre vonatkozó felszólalás is foglalható.

Az észrevételek szintén írásban és minden beadványhoz külön adandók be.

A felszólalások f. é. július hó 5-étől bezárólag ugyanazon hó 15-ik napjáig, az észrevételek pedig f. é. július 16-ától bezárólag ugyanazon hó 25-ik napjáig nyújtandók be.

A felszólalások és az azokra tett észrevételek alólirott központi választmányhoz intézendők és a szükséges okiratokkal felszerelve, azon község előljáróságánál, melynek névjegyzéke ellen a felszólalás történt, nyújtandók be.

Mi is azon megjegyzéssel hozatik köztudomásra, hogy a bejövő felszólalások és észrevételek felett Brassó vármegye központi választmánya f. é. szeptember hó 1-ső és esetleg folytatólag 2-ik napján mindenkor d. e. 9-től 12-ig tartandó nyilvános üléseiben fog határozni és hogy határozatai folyó évi szeptember hó 20-ikától szeptember 30-áig a hivatalos órák alatt közszemlére ki fognak tétetni.

Brassó vármegye központi választmányának 1890-ik évi június hó 18-án tartott üléséből.

Roll Gyula s. k.

kir. tanácsos alispán és közp. választmányi elnök.

Dr. Jekel Frigyes s. k.

t. főjegyző mint tollvivő.
(201) 1—1

Szám 27.—1890.

Brassó megye központi választmányától.

Hirdetmény.

A magyar országos képviselőház nagyméltósága elnökségének 1890. évi június hó 11 3372—1887/92 szám alatt kelt magas leirata szerint Ürmösi Maurer Mihály a Brassó vármegyei szászhermányi (I-ső) választó kerület országgyűlési képviselője, ezen kerület képviseletéről lemondván, alólirott központi választmány a nevezett képviselőháznak folyó évi június 10-én tartott ülésében 4021-ik szám alatt hozott határozata folytán ugyanannak elnöksége által felhivatott, miszerint a Brassó vármegyei I-ső választó kerület részére új választás iránt intézkedjék. Minélfogva az alólirott központi választmány a mai nap tartott gyűlésében, az 1874. évi XXXIII. t. cz. 57. §-a alapján, — az ezen központi választmány alatt álló I-ső választó kerületben megejtendő és az 1890—1892. évekre kiterjedő országgyűlési választásokra **jelen évi július 6-ik napját** tűzte ki.

A választás vezetésére, valamint a szavazatok beszedésére az említett választó kerület részére, melynek választási székhelye Sz.-Hermány község, a következő tagokból álló bizottság küldetett ki és pedig:

Schnell Károly, elnök;
Schmidt Vilmos, elnökhelyettes;
Horváth Péter, jegyző;
Gavrus János, helyettes jegyző;
Domokos István, helyettes jegyző;

A községenként eszközendő szavazatok beadására a következő sorrend állapított meg:

1. Sz.-Hermány.	6. Tatrang.
2. Szt.-Péter.	7. Hosszufalu.
3. Prázmár.	8. Csernátfalu.
4. Püskerecz.	9. Türkös.
5. Zajzon.	10. Bácsfalu.

A választás **f. évi július hó 6-án reggeli 8 órakor** veendi kezdetét. — Képviselő jelöltet ajánlhat a kerület minden választója, ezen ajánlat vagy a választást megelőző napon, vagy pedig félórával a választás megnyitása után az illető választási elnöknek írásban adandó be, melyben egyidejűleg minden jelölt részére egy vagy két bizalmi férfi is kijelölendő.

Ha a választási törvény értelmében a szavazást a választási elnök elrendeli, a szavazatok beadása reggeli 9 órakor kezdetét veszi.

A szavazás nyilvánosan élőlőszóval és az 1874. évi XXXIII. t. cz. 75-ik és kapcsolatos §§-ainak szabványai szerint történik.

Mi is ezennel azon megjegyzéssel hozatik köztudomásra, hogy a választás az illető választókerület székhelyének községi házában fog eszközöltetni és hogy a választásnál fegyverrel avagy bottal megjelenni tilos.

Brassó vármegye központi választmányának 1890. évi június hó 18-án tartott üléséből.

Roll Gyula s. k.

kir. tanácsos alispán és közp. választmányi elnök.

Dr. Jekel Frigyes s. k.

t. főjegyző mint tollvivő.
(200) 2—3

RÉPÁTI

gyógy-savanyuvíz

a monarchia legszénsavdusabb és legtisztább égvényes savanyuvizeinek egyike.

Mint gyógyszer kitűnő sikerrel használtatik: a légzőszervek betegségeinél, vese- és gyomorbajokban, a húgyszervek bántalmainál stb. Ezen betegségek ellen a „répáti” savanyuvíz határozottan a legkellemebb, leghatásosabb s egyszersmind a legolcsóbb gyógyító szer.

Borral vegyítve pompás üdítő ital; savanykásabb borokhoz használva, páratlan!

Mindég friss töltésben és valódi minőségben kapható saját raktáromban: **Brassó, széles-utca,** valamint a füszerkereskedésekben, vendéglőkben és szállodákban.

(173) 6—12

Tisztelettel
a „répáti” gyógy-forrás kezelésége
György József.

Szám 7852.—1890.

Hirdetmény.

Egy a Noában e célra fentartott földparcellán építendő erdész-háznak istállóval együtt leendő építése biztosításának céljából ezennel írásbeli ajánlati tárgyalás iratik ki az elfogadott költségvetés szerinti 2352 frt. 42 kr. kikiáltási ár mellett.

A részletes ajánlati és építési föltételek, valamint terv és költségvetés a városi gazdasági hivatalnál a rendes hivatali órák alatt betekintheők. — Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok folyó évi július hó 9-én délelőtti 11 óráig 5% óvadékkal ellátva, ugyanott benyújtandók, melyeknek egyszersmind azon kijelentést is kell tartalmazniok, hogy vállalkozó előtt a részletes építési föltételek ismeretese s hogy azoknak magát aláveti.

Brassó, 1890. június 23,

(202) 1—1

A városi tanács.

HIRDETÉSEK

felvételnek

a kiadó-hivatalban.

A legjobb

Brünni szöveteket

szállítja eredeti gyári áron a
SIEGEL-IMHOF
finomposztó-gyár Brünnben.

Egy elegáns

tavaszi vagy nyári férfiföltönyre
elég egy szelvény 3.10 meteres, azaz
4 bécsi rőf hosszúságban.

Egy szelvény ára:

- 4-80 frt. közönséges →
- 7-15 frt. finom →
- 10-50 frt. finomabb →
- 12-40 frt. legfinomabb →

valódi juhgyapjuból.

Továbbá nagy választékban kaphatók: selymmel átszőtt kamgarnok, felöltőkre való szövetek, Loden vadászok és turisták számára, Peruwien és Dosking posztók szalonöltönyöknél, előírás szerinti osztók hivatalnokok számára, mosható ezernaszövetek férfiak és gyermekek számára, valódi Piqué mellényszövetek, stb. stb.

Jó árúért s pontos szállításért
kezeség vállaltatik. (57) 36—40

Minták ingyen s bérmentve.